

Til § 2.

Bestemmelsen fastslår, at ansøgere skal gennemgå en egnethedsbedømmelse, der tillige inkluderer en behovsvurdering, og som foretages af ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene. Ministeren kan overlade til andre at foretage bedømmelsen. Såfremt en værnepligtig endnu ikke kan anses for egnet til en sådan bedømmelse, har han under visse betingelser krav på at opnå udsættelse med aftjening af værnepligt i maksimalt 14 måneder med henblik på at opnå egnethed til bedømmelse. Udsættelsen gives af vedkommende minister.

Til stk. 1.

Tilladelse bør af hensyn til vedkommende udviklingsland alene gives til værnepligtige, der under hensyn til de til enhver tid krævede faglige og personlige kvalifikationer kan anses for egnede. I egnethedsbedømmelsen bør tillige indgå en behovsvurdering under hensyntagen til de til enhver tid fastsatte udsendelsesrammer, jfr. punkt 4 i de almindelige bemærkninger. Afgørelsen af, om en værnepligtig kan anses for egnet til denne forstand forudsætter en bedømmelse, der ved bestemmelsen er henlagt til ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene. Ministeren kan overlade afgørelsen til andre, herunder til en privat organisation. Det må forventes, at denne hjemmel vil blive udnyttet, således at det bestemmes, at bedømmelsen i overensstemmelse med, hvad der er tilfældet for så vidt angår almindelige u-landsfrivillige, foretages af Mellemfolkeligt Samvirke.

Det må formentlig være en forudsætning for udnyttelse af bemyndigelsen, at det samtidig fastsættes, at vedkommende private organisations afgørelse efter stk. 1 kan indbringes for ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene, samt at det pålægges organisationen i forbindelse med afgørelsen at give fornøden vejledning om klagemuligheden. Der bør formentlig fastsættes en ret kort klagefrist, f. eks. på 1 uge.

Til stk. 2.

Bedømmelsen må forventes at finde sted på baggrund af psykologiske og andre prøver af samme karakter, som de prøver almindelige u-landsfrivillige gennemgår i dag.

Til stk. 3.

Bestemmelsen indebærer, at en ansøger, der af faglige eller personlige årsager ikke for tiden anses for egnet til bedømmelse, har krav på at opnå udsættelse med aftjening af den ordinære værnepligt, hvortil han er indkaldt, med henblik på at opnå sådan egnethed. En forudsætning herfor er det dog,

at beredskabsmæssige hensyn ikke taler herimod. Af praktiske årsager kan sådan udsættelse dog maksimalt udstrækkes til 14 måneder, regnet fra det tidspunkt, hvor det konstateres, at ansøgeren ikke endnu er egnet til bedømmelse. Ønsker ansøgeren ikke sådan udsættelse, må han tilbagekalde sin ansøgning om tilladelse efter § 1.

Udsættelse, der kun kan opnås én gang, gives af den efter værnepligtslovens § 26 kompetente minister, hvilket for værnepligtige, der er udskrevet eller overført til det militære forsvar, vil sige forsvarsministeren, for øvrige værnepligtiges vedkommende indenrigsministeren.

Man har ikke fundet det hensigtsmæssigt at belastte værnepligtsnavnet med sager af denne art, hvorfor de pågældende ministres kompetence ikke vil være begrænset af det i værnepligtslovens § 26 fastsatte alderskriterium.

Til § 3.

Bestemmelsen fastslår, at tilladelse i henhold til § 1 bortfalder i følgende tilfælde: a) såfremt påbegyndelse af forudgående uddannelse eller udsendelse til bistandsarbejde ikke har fundet sted inden en vis frist, b) såfremt den værnepligtige er udeblevet fra indkaldelse til uddannelse eller fra udsendelse til bistandsarbejde, samt endelig c) såfremt uddannelsen ikke gennemføres. Indenrigsministeren skal dog kunne dispensere fra disse bestemmelser.

Til stk. 1.

En tilladelse har gyldighed i en periode på 1 år regnet fra udløbet af det halvår, hvori tilladelsen er meddelt. Som anført i bemærkningerne til § 1, stk. 1, indebærer dette, at den værnepligtige i det pågældende tidsrum er fritaget for at møde til aftjening af den ordinære værnepligtstjeneste, som han på grundlag af sessionens bedømmelse er udpeget til. Fritagelsen omfatter tillige det i § 1, stk. 3, fastsatte tidsrum, hvis påbegyndelse af forudgående uddannelse, henholdsvis udsendelse finder sted inden udløbet af den i § 3 indeholdte frist.

Man har overvejet, hvorvidt retsvirkningen af en tilladelse under alle omstændigheder skulle omfatte bortfald af den ansøgeren påhvillende forpligtelse til aftjening af ordinær værnepligt, uanset hvorvidt ansøgeren måtte blive udsendt til bistandsarbejde i et udviklingsland eller ej. Under hensyn til, at erfaringerne vedrørende de almindelige u-landsfrivillige har vist, at en antagelse til bistandsarbejde — navnlig på grund af stadige ændringer i u-landenes bistandsbehov — ikke med fuldstændig sikkerhed kan forudses inden for en rimelig tid at ville resultere i en udsendelse af den pågældende, har